

TUUSULANJÄRVEN KUNNOSTUSTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika:	Keskiviikko 23.5.2012 klo 14.00 - 15.45	
Paikka:	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän toimisto, Kultasepänpätkatu 4 B, Kerava	
Osallistujat:	Jukka Laitila (pj.) Kaarina Laine Jyrki Kaija Tero Rantanen Esa Partanen Pertti Paakkinen Mauri Pekkarinen Jaana Hietala (siht.)	Järvenpään kaupunki Järvenpään kaupunki Tuusulan kunta Tuusulanjärven vesiensuojeluyhdistys ProAgria Uusimaa Pro Tuusulanjärvi -liike Keski-Uudenmaan vesiensuojelun ky Keski-Uudenmaan vesiensuojelun ky
Poissa:	Jukka Valjakka Jarmo Vääriskoski Pekka Kylänpää Anu Tyni	Tuusulan kunta Uudenmaan ELY-keskus Tuomalan kalastuskunta Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

**1.
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS**

Ehdotus:	Jaettu asialista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

**2.
EDELISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA**

Ehdotus:	Hyväksytään kunnostustyöryhmän pöytäkirja 1/2012.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

**3.
HOITOKALASTUS JA KALATUTKIMUKSET**

Kiiskilän nuottakunta tulee nuottaamaan järvelle syksyllä. Kaikki osakaskunnat ovat hyväksyneet 3-vuotisen yhteistyösopimuksen ja antaneet nuottausluvan alueelleen (Tuomalan alueella 6 vetoa). Särkikalojen populaatiotutkimuksen loppuraportin valmistumisen jälkeen kesäkuussa voidaan arvioida jatkotutkimusten tarve ja kustannukset, alustava varaus on 25 000 €.

Ehdotus:	Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi kalastus- ja kalatutkimustilanteen.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

4. HOITOKALASTUSSAALIIN KÄSITTELY

Lassilan tila on saanut Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta kehotuksen parantaa kompostointikäytäntöään. Kunnostustyöryhmä käsitteli kokouksissa 3/2011 ja 1/2012 Lassilan tilan tilannetta. Hanke tilasi ProAgria Uusimaasta suunnitelman kentän rakentamisen edistämiseksi. Lassila on luvannut toimittaa tarjouksen kokouksen alkuun mennessä.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä käsittelee Lassilan tarjouksen kalansaaliin käsittelystä.

Keskustelu: Lassilan tarjous ei eroa vuoden 2011 tarjouksesta. Lassila ei kuitenkaan toteuttanut kompostikenttää syksyksi 2011. Vuoden 2012 saalista ei voi enää luovuttaa Lassilalle mikäli kompostialue ei ole kunnossa. Todettiin, että hoitokalastus on niin keskeinen järven hoitotoimi, että kalansaaliin käsittely ei saisi olla kiinni yhdestä henkilöstä. Vaihtoehtoisten sijoituspaikkojen selvittely ei kuitenkaan ole tuottanut tulosta. Lassilan kanssa pyritään saamaan aikaan kohtuullinen sopimus ja häneltä on saatava vahvistus sille, että kompostikenttä on todella valmis ennen kalastuksen aloittamista. Keskusteltiin erilaisista sopimusmalleista. Lassilan esittämän tarjouksen lisäksi esitettiin, että hanke osallistuu kentän rakennuskuluihin siten, että kustannukset huomioidaan kalankäsittelymaksuissa takautuvasti 3 - 5 vuoden aikana. Myös siihen, että Lassila ei halua jatkaa kalankäsittelyä on varauduttava. Hilmaan laitetaan tarjouspyyntö kalankäsittelystä. Lisäksi todettiin, että mahdollisuutta hakea kalaa suoraan kalastajilta on markkinoitava tehokkaammin. Tavoitteena on saada asia ratkaistua hyvissä ajoin ennen kalastuksen aloittamista.

Päätös: Neuvotellaan Lassilan kanssa sopimusehdoista ja Hilmaan laitetaan tarjouspyyntö kalansaaliin käsittelystä. Mahdollinen sopimus ja tarjoukset käsitellään sähköpostikokouksessa.

5. SUOJAVYÖHYKESUUNNITTELU

Uudenmaan ELY-keskus teettää Tuusulanjoen ja Palojoen valuma-alueelle suojavyöhykkeiden ja monivaikutteisten kosteikkojen yleissuunnitelman yhteistyössä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja kunnostushankkeen kanssa (liite 1). Suunnittelua ja suunnitelmaa tullaan esittelemään ja markkinoimaan asukastilaisuuksissa vuosina 2012 ja 2013. Suunnittelun kokonaiskustannukset eivät ole vielä selvillä, koska tarjouspyyntö on jätetty 7.5.2012. Kunnostushankkeen osuudeksi Tuusulanjoen valuma-alueen suunnittelussa on arvioitu n. 5000 €/vuosi (julkaisun painatus ja neuvonta). Ympäristökeskuksen rahoitusosuus vuodelle 2013 kattaa yhden kuukauden työpanoksen, joka käytetään markkinointiin.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä hyväksyy osallistumisen Tuusulanjoen valuma-alueen suojavyöhykkeiden ja monivaikutteisten kosteikkojen yleissuunnittelun rahoitukseen n. 5000 €/v vuosina 2012 ja 2013.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

6. ESITE

JS/SUOMI ja kuntayhtymä ovat tehneet yhteistyösopimuksen MultiMediaEsitteen toimittamisesta Tuusulanjärven kunnostushankkeelle (liite 2). Esitteet laaditaan Co-Brading-menetelmällä eli esitteet rahoitetaan ilmoitusmyynnillä. Lista mahdollisista ilmoittajista on liitteenä 3. Sopimus kattaa 2500 painettua esitettä ja View-Online tuotteita (yrityksen kotisivu: www.jssuomi.fi).

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä hyväksyy esitteen tilaamisen JS-SUOMI Oy:ltä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

7. TOIMINTASUUNNITELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS

Huhtikuun loppuun mennessä toteutuneet menot ja arvio loppuvuoden menoista on esitetty liitteessä 4. Vuonna 2012 hankkeella on käytettävänä n. 230 000 € (kuntien osuus 220 000 € + valtion osuus 10 000 €), josta huhtikuun loppuun mennessä on käytetty 56 240 €.

Vuoden 2012 toimintasuunnitelma on seuraava (*tarkennukset merkitty kursivilla*):

1. Hajakuormituksen vähentäminen

1.1 Maatalous

- Erityisympäristötukien hakemiseen tarjotaan suunnitteluapua ja toteutuneista sopimuksista maksetaan vesiensuojelupalkkioita. *Ainakin kaksi viljelijää.*
- Ravinnetaselaskelmia tehdään, jos löytyy niistä kiinnostuneita viljelijöitä.
- Päivitetään Mäyränojan ja Sarsalanojan suojavyöhykesuunnitelmat. *Tuusulanjoen valuma-alue.*
- Jatketaan alueen viljelijöiden "Tuusulanjärvi klubin" toimintaa.
- Järjestetään Onnela-seminaari ajankohtaisesta aiheesta. *Tuusulanjoen valuma-alueen yleissuunnittelu.*

1.2. Kosteikot ja laskeutusaltaat

- Kosteikkojen toimintaa seurataan vesinäyttein.
- Rantamo-Seittelin vaikutusten veloitettarkkailun loppuarviointi valmistuu keväällä. *Luonnos lähetetty ELY-keskukseen.*
- Seittelissä voi olla tarpeen muuttaa lähtöuoman mittantureiden sijaintia.

- Poistetaan kaivinkoneella Mäyränojan altaan tiheää os-mankäämikasvustoa.

2. Rannat ja vesikasvit

- Niitot toteutetaan edellisten vuosien tapaan.
- Uusia rantojen hoito- ja vesikasvien niittokohteita suunnitellaan Jari Venetvaaran tekemän selvityksen pohjalta.
- Laaditaan suunnitelma Tuomalan venerannan laajentamiseksi ja haetaan tarvittaessa lupa Aluehallintovirastosta (AVI).

3. Kalasto

- Hoitonuottoaus syksyllä.
- Tutkimussuunnitelma päivitetään.

4. Sedimentin kunnostus

- Hapetus ja seuranta.

5. Tiedotus

Järven tilaa ja hoitotoimia esitellään eri tilaisuuksissa.

- Järvenpään kirjastossa on ympäristöaiheinen teemaviikko viikolla 7. Sinne tehdään pieni esittely Tuusulanjärven kunnostuksesta. *Toteutunut.*
- Suuret Tuusulanjärven posterit ovat esillä Järvenpään kirjastossa huhtikuun loppupuolella (viikot 16 ja 17). *Toteutunut.*
- Esitellään Tuusulanjärven kunnostusta alueen tapahtumissa, kuten Järvenpää-päivänä toukokuussa, Tuusula päivänä kesällä ja Tuusulanjärvelle tapahtumassa helatorstaina. *Toteutunut.*
- Tuusulanjärvi-projektin hankeraportti saadaan valmiiksi syksyyn 2012 mennessä ja hankeseminaari voidaan järjestää ensi syksynä. *Uusimaa-päivänä 5.11.*
- Hankeraportin valmistuttua voidaan järjestää yleisötilaisuus esim. kosteikkopäivä Rantamossa.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi hankkeen toteutuman 1.1. - 30.4.2012 ja hyväksyy loppuvuoden menoarvion (liite 4) ohjeellisenä.

Keskustelu: Todettiin, että kunnalla on liian vähän venepaikkoja ja Tuomalan ranta soveltuu hyvin uusille venepaikoille. Hanke ei kuitenkaan voi ottaa vastuuta Tuomalan venepaikkojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Hanke voi kuitenkin pyrkiä edistämään venepaikkojen rakentamista. Sopimuksen sanamuotoa muutetaan tältä osin ja uusi luonnos lähetään Tuomalan osakaskunnan hallitukselle käsiteltäväksi.

Päätös: Tuomalan osakaskunnalle esitetään hyväksyttäväksi uutta sopimusluonnosta. Muilta osin ehdotuksen mukainen.

8. TUUSULANJÄRVEN SÄÄNNÖSTELYPATO

Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt selvityksen säännöstelypadon muuttamisvaihtoehdoista (Liite 5). Selvityksessä tarkastellaan nykytilan lisäksi automatisoitua patoluukkuja ja ohitusuomavaihtoehtoja sekä vuonna 1999 tehtyä pohjapatosuunnitelmaa.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä käy keskustelun asiasta.

Keskustelu: Tuusulanjoen kunnostuksen yhteydessä suunniteltiin myös padon uudistamista, mutta patotyöt jäivät toteuttamatta, koska muutokselle ei saatu lupaa. Alkuperäisen suunnitelman mukainen pohjapato on kallias ja luvan haun takia hankala. Padon automatisoinnin päähyöty saataisiin vedenkorkeuden säätelyn helpottumisen kautta. Luonnonmukainen kalatie ei välttämättä parantaisi Tuusulanjärven kalataloudellista arvoa, mutta rakentaminen lisäisi maiseman monimuotoisuutta ranta-alueella.

Päätös: Selvitetään mitkä ovat ELY-keskuksen todelliset mahdollisuudet osallistua hankkeen rahoitukseen ja asiaan palataan syksyllä.

9. TIEDOKSI

Keski-Uudenmaan Rotaryjen ojavesien ravinteiden saostin rakennetaan syksyllä 2012. Kohteena Eriksnäsin oja tai Linjahakanoja. Vaikutusten seurannassa ovat mukana Helsingin yliopisto ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun VSY.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

10. MUUT ASIAT

Laine kertoi Järvenpään kaupungin ajankohtaisista asioista: Maankäytön suunnittelu Lepolan II alueella jatkuu. Alueelle on suunniteltu yhden hehtaarin suuruinen koko alueen hulevedet koostava kosteikko. Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) hulevesiasiantuntijat seuraavat Lepolan jo rakennetun hulevesikosteikon toimintaa. SYKE on mukana myös uusien kosteikkojen suunnittelussa. Yhteishanke jatkuu vuoteen 2014.

Rantapuiston öljynerotuskaivo on valmistunut.

Järvenpään keskustan tulvareitit on selvitetty.

Pajalan alueen hulevesien käsittelyä ohjataan kaavamääräyksiin ja ne pyritään käsittelemään tonteilla.

Vesijärven kunnostusta ja hoitokalastusta esitellään Hollolassa Siikaniemessä järvikalapäivänä (31.5.2012). Kunnostustyöryhmän

jäsenet ovat tervetulleita tilaisuuteen (lisätietoa sivustolta www.puhdasvesijarvi.fi).

11.

SEURAAVA KOKOUS

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä päättää seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Seuraava kokous pidetään 13.9.2012 klo 14.00 kuntayhtymän toimistolla. Mikäli kalankäsittelysopimustilanne vaatii kunnostustyöryhmän käsittelyä, pidetään sähköpostikokous.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Jaana Hietala

Jakelu: Kunnostustyöryhmän jäsenet (sähköisesti)
Ohjausryhmän jäsenet
Yhtymähallitus
Osakaskuntien esimiehet
Kaija Hapuoja, Tuusulan kunta
Antti Kaikkonen, eduskunta